

ΕΟΥΝ οί ένιαυτοί έν τῇ άκένώτῳ τοῦ χρόνου κλειψύδρα καί τὰ έτη παρέρχονται διαδεχόμενα τὸ έν τὰς ήμέρας τοῦ άλλου, άνευ διακρίσεως εὔτυχῶν ή άτυχῶν στιγμῶν, καθ' ής σατανικῶς συνεκρούσθησαν τῆς δυστυχίας τὰ στρατεύματα με τῆς έλπίδος καί τῆς ύπομονῆς τὴν δύναμιν! Ὁ νέος χρόνος καλύπτει ὅλα! Μέσα εἰς τὸν γελαστὸν κόσμον, τὸν κινούμενον, τὸν ζῶντα, τὸν σχεδὸν εὔτυχοῦντα, τὸν χαίροντα, μέσα στοῦ οὐρανοῦ τὴν γαλήνιν καί τοῦ ήλιου τὴν λαμπρότητα καί τῆς γῆς τὴν άνοιξιάτικη στὰ σπλάγχνα τοῦ χειμῶνος στολή, ζοῦν καί βαδανίζονται

καί άσπείρουν χιονισμέναί ψυχαι, τῆς βαρucheimωνιδς τὸ ένδνμα φοροῦσαι, καρδιαί αιμάσσουσαι, συντετριμμέναί, άσφυκτιῶσαι!

Ὁ πόνος τῆς δυστυχίας, τῆς έγκαταλείψεως, τῆς ερημώσεως, δέν θά λείπῃ ποτέ άπό τὸν κόσμον, ὅπως δέν θά λείπῃ τὸ θαμπερὸ μέρος καί τοῦ πλέον στιλπνοῦ μετάλλου, ὅπως δέν λείπουν τὰ μαγαμένα κλαδιά καί εἰς τὴν σφαιγιηλοτέραν άνοιξιῶν. Ὅταν ὅμως αὐτὸν τὸν πόνον τὸν άντιλαμβάνεται ὁ άνθρωπος, ὅταν συναντᾶται ὁ δυστυχής, ὅταν άνακαλύπτεται ή με πράσινα μάτια καί ὄστεῶδεις βραχίονας δυστυχία, ή ὁποία σφίγγει τὸν άνθρωπον εἰς τὰ γυμνά τῆς στῆθι, τὰ άσκα εντελῶς, τότε πρέπει νά προστατευθῇ, άν ήνε καιρός! Διότι δέν εἶναι πάντοτε.

Αἰσθηματικώτερον πρόλογον εἰς τὰς κατωτέρω γραμμὰς μας, δέν ήδυνάμεθα νά προτάξωμεν, άπό τὴν δυνατὴν αὐτὴν γραφήν, ήν έχάραξε συμπαθῆς φίλος, ἱστορῶν άλλοτε τὴν ζῶν **άγνωστου δυστυχούς**. Εἶναι ή εἰκὼν τῆς ζωῆς, ήν διαδέχονται οί χρόνοι . . .

*
* *

Βλέπετε τὴν άφελῆ άπέναντι κόρον με τοὺς γυμνοὺς βραχίονας, με

τὴν λευκὴν ἐμπροσθέλλαν, μὲ τοὺς μαύρους ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ γλυκὺ ὤειδές πρόσωπον, ποῦ παρουσιάζει μέσα στὸ μικρὸ πανεράκι τῆς τὸ μικρὸν αὐτὸ χοιρίδιον τοῦ γάλακτος; Εἶνε τὸ γλυκύτερον σύμβολον τῶν οικογενειακῶν ἐορτῶν τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, ὅπερ ὅς παρουσιάζει ἡ «Ποικίλη Στοά» τοῦ 1898. Μὲ τὴν ἀφελῆ αὐτὴν ἐκφρασίαν τῆς νεαρᾶς κόρης τῆς ἀποπνεούσης ὑγείαν, εὐθυμίαν, χαρὰν, ὀρεκτικότητα,

„ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ..

συμβολίζει τὰς γλυκύτερας εὐχὰς τὸ ἡμέτερον ἔργον πρὸς τοὺς παλαιούς καὶ νέους ἀναγνώστας του. Ἡ «Ποικίλη Στοά», ἐξόχως ἐτήσιον Σύγγραμμα τῶν οικογενειῶν, ἠθέλησεν εἰς τὰς πρώτας σελίδας τῆς νᾶ ἀναπαραστήσῃ διὰ μιᾶς μικρᾶς εἰκόνας, ὅλην τὴν εὐτυχίαν ἣν ἀποπνέει αὐτὰς τὰς ἡμέρας καὶ τὸ μέγαρον τῶν πολυταλάντων καὶ ἡ οἰκία τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ.

— Καὶ τοῦ χρόνου!

Αἱ τρεῖς αὐται λέξεις δὲν ἐκφράζουν μόνον τῆς μικρᾶς ταύτης εἰκόνας ὅλην τὴν ἐπιτυχῆ σύνθεσιν, δὲν διασαφηνίζουν μόνον τὸν χαρακτῆρα τῆς γλυκείας αὐτῆς ἀπεικονίσεως.

Ἐν τῇ καρδίᾳ παντὸς ἀνθρώπου ἐξεγείρουν μίαν κοινὴν συγκίνησιν, ἥτις δύναιται νὰ θεωρηθῆ ὡς μία τῶν πολυτιμωτέρων συγκινήσεων τῆς ἀνθρωπότητος. Αἱ ἀπλαῖ αὐται λέξεις, αἱ ἐκφράζουσαι τὴν εὐχὴν εὐτυχίας, χαρᾶς, μακροζωίας εὐδαιμονος, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, ἔν ψυλακτὸν προσφερόμενον ἀπὸ τὰ χεῖλη ὄλων εἰς τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν ὄλων. Τί καὶ ἂν ἡ εὐχὴ αὕτη φέρῃ τόσον κοινόν, ὅσον καὶ τετριμμένον χαρακτῆρα; Ἡ ἐξ αὐτῆς συγκίνησις διὰ τοῦτο ἴσα ἴσα εἶνε τόσον μεγάλῃ καὶ τόσον εὐφρόδυνος; διότι ἐνῶ πρόερχεται ἐκ τῶν στομάτων ὄλου τοῦ κόσμου, συγκινεῖ ὄλον τὸν κόσμον.

— **Καὶ τοῦ χρόνου!** σὰς λέγουν μίαν πρωΐαν οἱ γονεῖς σας, καὶ σὰς ἀσπάζονται. Καὶ αἰσθάνεσθε πρὸς στιγμὴν τὸν ἑαυτὸν σας ἐλαφρότερον ἀπὸ τὰς φροντίδας τοῦ βίου, τὰς λύπας σας ἐξαφανισμένας, τὰ βάσανά σας μετριαζόμενα — Καὶ τοῦ χρόνου! ψελλίζουν τὰ χεῖλη τῶν μικρῶν παιδιῶν, ἐνῶ προσκολλῶνται ἐπὶ τῶν παρειῶν τῶν γονέων, καὶ οἱ γονεῖς ἀναζωογονοῦνται, γίνονται μικρὰ παιδία καὶ αὐτοί, ἔρχονται εἰς στενωτέραν συνάφειαν μὲ τὰς παιδικὰς χαρὰς, πληροῦνται συγκινήσεως, ἥτις μετέχει κάποιαν ἱκανοποίησιν, κάποιαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ὑπαρξίν τῶν τέκνων αὐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἔδωσαν ζωὴν ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν, αἷμα ἀπὸ τὸ αἷμά τῶν.

— **Καὶ τοῦ χρόνου!** εὐχέσθε εἰς τὴν ἀδελφὴν σας καὶ ἡ αὕτη συγκίνησις τρυφερότης, ἀπαλῆς στοργῆς, δονεῖ τὴν καρδίαν σας καὶ τὴν καρδίαν τῆς. Ἡ εὐχὴ αὕτη δι' αὐτὴν ἐγκλείει τόσας ἐλπίδας εὐτυχοῦς μέλλοντος, τόσους πόθους εὐδαιμονίας, ἥτις μόλις ἴσως ἀρχίζει νὰ διαπλάσσεται εἰς τὴν νεανικὴν καρδίαν τῆς. Ἡ εὐχὴ τῆς ἀδελφῆς σας διὰ σὰς, σὰς συγκινεῖ τόσον μυχιαίτατα ποῦ ἂν ἴδετε πρὸς στιγμὴν τὴν φυσιογνωμίαν σας εἰς τὸν καθρέπτην, θὰ παρατηρήσετε, ὅτι προσλαμβάνετε κάποιαν ἀπόλυτον, ὅσον καὶ γαλνυαίαν ἐκφρασιν εὐφροσύνης βαθείας, ἥτις δύναιται νὰ προέρχεται ἐκ πολλῶν λόγων, ἀλλ' ὁ κυριώτερος ὄλων εἶνε ἡ γλυκεία ὑπερηφάνεια, ἣν αἰσθάνεσθε γνωρίζοντες, ὅτι εὐρίσκεσθε πρὸ μίας ιοιούτης ὥραιας ἀδελφῆς, πρὸ ἑνὸς τοιοῦτου ἀδελφικοῦ πλάσματος.

Καὶ τοῦ χρόνου! εὐχέσθε εἰς τὴν ἐρωμένην σας, εἰς τὴν μνησθὴν σας, εἰς τὴν σύζυγόν σας, καὶ ἡ εὐχὴ αὕτη καὶ διὰ σὰς καὶ δι' αὐτὴν σὰς περιβάλλει μὲ μίαν αἰγλὴν τὴν ὁποῖαν δὲν βλέπετε, οὔτε ἀντιλαμβάνεσθε καθ' ἑκάστην. Ὑπὸ τὴν εὐχὴν αὕτην διὰ σὰς ἡ ἀγαπημένη σας εἶνε πλέον ὥραιότερα, πλέον γλυκυτέρα, πλέον πολυτιμωτέρα.

Πόσον ἐγγώρισεν ἡ ἀνθρώπινος ἀδυναμία νὰ ἐξιδανικεύσῃ διὰ τῆς εὐχῆς αὐτῆς τὸν χρόνον, τὸν χρόνον τὸν σκληρόν, τὸν φεύγοντα, τὸν συμπαροσύροντα εὐτυχίας, χαρᾶς, νεότητος, ὥραιότητος, τὸ πᾶν, τὸν ἐκμυδενίζοντα διὰ βαθμιαίας ὑποσκαφῆς κολοσσιαίας καὶ ταπεινὰς εὐδαιμονίας, τὸν τὰ πάντα ἐξιδούοντα καὶ ἀπλοποιούοντα, τὸν ἀναλήγτως παρεσχόμενον καὶ συμπαροσύροντα μετὰ τῆς αὐτῆς τακτικῆς καὶ τῆς αὐτῆς ἀπαθείας καὶ τὰ φύλλα τῆς ὥραιας αὐτῆς ἀκακίας τοῦ κήπου σας, ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκίαν τῆς ὁποίας ἐπεράσατε τόσας εὐτυχεῖς ὥρας τὸ καλοκαίρι, καὶ τὴν δροσερότητα τῶν παρειῶν τῆς ἐκλεκτῆς τῆς καρδίας σας, καὶ τὰς μαύρας τρίχας τῶν μαλλιῶν σας, καὶ τὴν στιλπνότητα τοῦ καινούργου σας ἐνδύματος. Τί καὶ ἂν ἡ ἀκακία ξαναβλαστῆσῃ τὸ προσεχὲς ἔαρ, τί καὶ ἂν κάμπετε νέον ἐνδύμα, τί καὶ ἂν ἴδετε εἰς τὰς παρειὰς ἄλλης ἀποπτήσασαν τὴν δροσερότητα τῶν παρειῶν τῆς ἐκλεκτῆς τῆς καρδίας σας; Ὁ χρόνος θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀμειλίκτως τὸ ἔργον τῆς αἰωνίου φθορᾶς καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς. Καὶ ὁ ἀτυχὴς ἀνθρώπος εὐρίσκόμενος οὕτω σκληρὸς μάρτυς τῆς καθημερινῆς αὐτῆς καταπιπτόσεως τῶν προσφιλῶν του πραγμάτων καὶ προσώπων, τῆς ἐκμυδενίσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην

ἴδως νὰ μετριάσῃ τὴν φρικαλεότητα τοῦ χρόνου, καὶ θέλει νὰ περιβάλλῃ δι' ἀπατηλῆς εὐδαιμονίας τὴν εὐχὴν του πρὸς τοὺς συγγενεῖς του, τοὺς φίλους του, τὸν κόσμον ὅλον, τὸν ὑποχείριον εἰς τὴν ἐπίδρασιν, εἰς τοὺς ὄνυχας καὶ τὴν ἐκμυδένισιν τοῦ καιροῦ. Καὶ οὕτω ἀπατῶντες ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστον ἔτος διὰ τῆς κοινῆς ταύτης εὐχῆς — καὶ τοῦ Χρόνου! — προσπαθῶμεν ὄχι μόνον νὰ λησμονήσωμεν τὰς συνέπειας τῆς τοιαύτης φορᾶς τοῦ Καιροῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ καταστῶμεν δι' εὐχῶν ὑποφεροτῶς εὐδαίμονα τὴν τόσον σύντομον αὐτὴν ροὴν τῶν ἐτῶν. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἐμβαθύνωμεν ὀλίγον εἰς τὴν στερεότυπον κοινὴν ταύτην εὐχὴν, θὰ ἴδωμεν ἀσφαλῶς προκύπτουσαν τὴν κεφαλὴν τῆς εἰρωνείας καὶ σκώπτουσαν τὴν παιδικὴν μας ἀφέλειαν, τὴν ἀξίαν οἴκτου αὐτὴν ματαιοπονίαν μας, τὸν θλιβερῶς ἀξίον οἰκτιροῦ αὐτὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς κοινωνίας. Ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀφοπλίσεως ὑπὸ τῆς πικρᾶς ταύτης εἰρωνείας τῆς πεποιθήσεώς μας εἰς τὸν εὐγενῆ προορισμὸν τοῦ βίου ἐν τῷ κόσμῳ, μίπως δὲν στηρίζονται ὅλοι οἱ μόχθοι καὶ ὅλοι οἱ ἀγῶνες τῆς ἀνθρωπότητος; Πῶς νὰ βελτιώσῃ τὴν ζωὴν αὐτὴν, ἥτις ἐδόθη καὶ δίδεται καὶ θὰ δίδεται εἰς τόσα διδεκατομύρια ἀτόμων, δὲν ἀγωνίζεται ὁ ἄνθρωπος διὰ μέσου τῶν αἰῶνων; Καὶ αἱ εὐγενέστεραι τῶν προσπαθειῶν τῶν ἀτόμων ποῦ ἀποβλέπουν ἄλλοῦ, παρὰ μόνον εἰς τὴν ὁδὸν τὸ δυνατόν ἱκανοποιήσιν τῶν μύχθων τῆς ἀνθρωπότητος; Ἦτις ἄνευ τῶν προσπαθειῶν τούτων, τῶν στηριζομένων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῆς ἀπατηλῆς ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων, εἶνε δυστυχῆς πάντοτε. Ἀπάτη, ὄνειρα. Ἐστώ! Ἀλλὰ μίπως μ' ἀπατηλὰ ὄνειρα δὲν ὑπῆρξε καὶ δὲν ἔζησεν ὅσον τὸ δυνατόν ἀνακουφιστικώτερον, εὐδαιμονέστερον ἢ ἀνθρωπότης μέχοι τοῦδε; Ἦ μίπως πρὸ τοῦ μυστηρίου τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον εἰμπορεῖ νὰ μὴ εἶνε καὶ τόσον πολὺ μυστήριον, ἀλλὰ μία ἀπλὴ σύμπτωσης, ἐν τυχαίῳ γεγονός, μία δημιουργία ἄνευ αἰτίας καὶ ἄνευ σκοποῦ, ἄνευ ἀρχῆς καὶ ἄνευ τέλους, τὰ πάντα δὲν εἶνε ὄνειρον, πλάνη, καὶ δὲν ὑπάρχει σκιά, καὶ δὲν ὑπάρχει ἴχνος πραγματικότητος ἐν τῇ ζωῇ, ἐν τῇ κινήσει τῶν ἀτόμων, τὰ ὅποια εἴτε ἐν μικρογραφίᾳ ἀποτελοῦν τὸν κόκκον τῆς ἄμμου, ἢ ἐν μεγαλογραφίᾳ τὸν ὄνον, καὶ ἐν ὑψηλότερα μεγαλογραφίᾳ τὸν ἄνθρωπον;

— Καὶ τοῦ Χρόνου !

Εἶνε τόσον γλυκεῖα, τόσον ἀβρά, τόσον λεπτὴ ἡ εὐχὴ αὕτη, ὥστε περισσότερα ἀνάλυσις σκέψεων ματαιῶν, καὶ ἐκτενεστέρα μελέτη ἀσκόπων θεωριῶν, ὑποθέτομεν θὰ εἶνε βεβήλωσις πρὸς τὸ γλυκὺ αὐτὸ σύνθημα δι' οὗ χαιρετᾶται αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἡ ἀνθρωπότης σύμπασα.

— Καὶ τοῦ Χρόνου ! Πόσον ἀπαλός, ἠρεμος, εὐχαρῆς, μειδιῶν, ἐξημερωμένος, εὐγενής, εὐτυχῆς φαίνεται ὁ κόσμος ὅλος προφῆρων τὰς λέξεις ταύτας! Ἡ χριστιανικώτερα τῶν εὐχῶν αὕτη, ἡ κοινοτέρα προσηγορία αὕτη, ἡ γενικὴ δι' ὅλους τοὺς λαοὺς, δι' ἅπαντα τὰ ἔθνη καὶ ἀπάσας τὰς φυλάς αὕτη εὐχὴ, ὑπὸ ὁποιασδήποτε ἐκφράσεως καὶ ἂν ἀνεφάνη, καὶ ἂν ἐκφράζεται, καὶ ἂν θ' ἀντικαταστῇ εἰς τὸ μέλλον, διὰ τὴν ἀνθρωπότητα θὰ μείνῃ πάντοτε ἡ αὐτὴ, θὰ ἐγκλείῃ πάντοτε τὸ αὐτὸ ἀγνὸν ἄρωμα καὶ τὴν αὐτὴν ἀπειρον γλυκύτητα, θὰ συγκινήῃ πάντοτε οὕτω μυχιαίτατα τὰς καρδίας ἐκείνων, ὧν τὰ χεῖλη θὰ τὴν προφέρωσιν. Μετὰ τὴν τόσον ἀπλῆν, μετὰ τὴν τόσον κοινήν, μετὰ τὴν τόσον παγκόσμιον, μετὰ τὴν τόσον θερμὴν, ὅσον καὶ εἰλικρινῆ εὐχὴν αὕτην, χαιρετῶμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὰς σελίδας ταύτας τοὺς πολυπληθεῖς ἀναγνώστας τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» :

— Καὶ τοῦ Χρόνου !

